

Haljala vallasekretär
on Kristi Tomingas

lk 2

Sinu panus loeb,
et jõuda keskkonna-
säästliku jäätme-
käitluseni!

lk 4

Spordiuudised

lk 6

Mai 2022, nr 5

Haljala koguduse õpetaja Urmas Karileet: Haljala kogudusel läheb väga hästi, tänu Jumalale

Kent Kerner
kommunikatsioonispetsialist

Haljala Valla Sõnumite küsimustele seoses Haljala koguduse tegevusega vastab EELK Haljala Püha Mauritiuse koguduse õpetaja Urmas Karileet.

Kuidas Haljala kogudusel läheb? Kui palju on kogudusel liikmeid?

Täna küsimast. Võib öelda, et Haljala kogudusel läheb väga hästi, tänu Jumalale. Kogudus kasvab jõudsasti. Viimase kahe aastaga on kogudusega liitunud 40 Haljala valla inimest, nende hulgas 25 täiskasvanut ja 15 last. Koguduse vaimulikud on selle ajaga pidanud kokku ca 240 jumalateenistust ja palvust. Igal aastal on vähemalt kaks leerikursust ja toimuvad regulaarsed piiblitunnid. Viimase kolme aastaga on Haljala kirikus toimunud ligi 600 000 euro eest mitmeid parendusinvesteeringuid. Neist suurimad on kiriku pikihoone kapitaalne restaureerimine maksumusega 300 000 eurot (2019–2020) ja kiriku tornikiivri restaureerimine maksumusega 274 000 eurot (2021–2022).

Haljala koguduse eestvedajad on tublid projektikirjutajad. Mis projektid on tänaseks hetkeks realiseeritud?

Oleme väga tänulikud kõikidele headele koostööpartneritele ja rahastajatele, sealhulgas Haljala Vallavalitsusele, kelle abiga on teostatud järgmised tööd alustades uuematest:

- Tornikiivri restaureerimine (valmib oktoober 2022)
- Kirikupinkide tagasipaigaldamine koos elektrisoojendusega istmekatetega
- Siseinterjöörü projekti koostamine
- Välisfassaadi restaureerimise ja pikiplaneerimise projekti koostamine
- Pikihoone restaureerimine
- Peaportaali konserveerimine
- Pikihoone põranda restaureerimine
- Orelirõdu põlenud osa taastamine
- Kooriruumi restaureerimine
- Altarimaali konserveerimine
- Kantsli restaureerimine
- Laelühtrite restaureerimine
- Johan von Hastferi ja tema abikaasa hauptlaadi konserveerimine
- Katusekatte restaureerimine
- jne

Lisaks on sihtasutus Esku Kabeli poolt tehtud mitmeid parendusinvesteeringuid Esku kabeli ja kalmistu juures. Viimati kabeli välisfassaadi restaureerimine ja kabeli seinäärse pinnase pikiplaneerimine liigse niiskuse eemalejuhtimiseks ning pumbamaja rajamine kastmisevee tagamiseks kalmistu külastajatele.

Hetkel käib Haljala kiriku tornikiivri renoveerimistööd. Kuidas tööd edenevad?

Kiriku tornikiivri restaureerimistööd edenevad plaanipäraselt. Tööd on jagatud kokku kolme etappi ja kolme projekti vahel. Esimese etapiga teostati tornikiivri

sisemise konstruktsiooni tugevdamine, mille käigus vahetati tugikonstruktsioonide pehkinud puitosad. Teise etapi käigus rajati tornikiivri ümber olevad tellingud, eemaldati alumine kolmandik vanast plekist ning valmistati ette tööjärg uue pleki paigaldamiseks. Käimasoleva viimase etapi käigus pikendati tellinguid kuni torni tipuni, rajatakse laudis ning paigaldatakse uus vaskplekk. Kõikide nende tööde teostajaks on Scandec Ehitus OÜ. Muinsuskaitse järelevalvet teostab FIE Einar Kaldam.

Kas kiriku renoveerimise osas võib tuua paralleeli Tallinna linnaga ehk kumbki ei saa päriselt kunagi valmis? Millised projektitaotlused on järgmiseks rahastuse ootel?

Jah, kindlasti. Keskaegse kiriku juures ei lõpe tööd kunagi, alati leiab midagi restaureerida, renoveerida, konserveerida või parendada. Järgmine suurem töö, milleks projektjoonised on juba ootamas realiseerimist, on kiriku välisfassaadi restaureerimine. Raske on mitte märgata seda, kui halvas seisukorras on kiriku välisviimistlus olnud juba viimased aastakümned. Suures ulatuses on krohv seinte küljest ära kukkunud ja on paljastunud kiriku paekivisein, mis kogub niiskust. Restaureerimise tööde teostamiseks on tehtud ka hinnapakkumised ja nende

maksumus on üle poole miljoni euro. Tööd on jagatud kahe aasta peale. Haljala valla aukodanik Thomas von Dellingshausen on lubanud leida Saksa riigi ja Saksa eraannetajate abil pool välisfassaadi restaureerimiseks vajaminevat rahast. Teine pool on vaja leida Eestist. Kogudus taotleb Eesti-poolset rahastust, ka Muinsuskaitseametilt.

Valmimisel on kiriku elektriprojekt ja ootamas on elektrisüsteemi vahetus. Ees ootavad veel käärkambri restaureerimine, tornialuse eeskoja restaureerimine ja oreli remont. Pärast seda on plaanis saada kiriku torni siseosa sellisesse korda, et seda saaks kasutada turistidele torniekskursioonide korraldamiseks. Restaureerimise järges ootavad veel ajalooline tõllakuur ja kirikaia hauakabelid.

13. aprilli hommikul toimus Haljala kirikus veidi erilisem ja pidulikum sündmus. Nimelt avati 1865. aastal tornikiivrisse viidud ajakapsel, millest tuli välja saksakeelne tekst. Mis peale ajakapsli avamist tekstist edasi sai ning kas tänaseks hetkeks on teada, mis sõnumid meile üle 150-aastane ajakapsel tõi?

Kiriku tornikiivri restaureerimise tööde osana on kavas restaureerida ja üle kullata kiriku tornis olnud kullatud rist ja selle all olnud kullast kera. Need on

pärit sellest ajast, kui kiriku tornikiiver sai tänapäevase kuju, aastast 1865. Läbi aastasadade on olnud traditsiooniks, et kiriku tornikiivri tipus olevase kuuli paigaldatakse ehitamise ajast pärit sõnum järeltulevatele põlvedele.

Nii leidsime ka Haljala kiriku tornikiivri tipus olevast kullatud kuulist hermeetiliselt suletud metallsilindri, mille sees oli väga hästi säilinud saksakeelne tekst.

Selle oli tõenäoliselt koostanud toonane Haljala koguduse pastor Thomas Ferdinand Striedter. Ajakapslis oli ca kümme lehekülge tihedalt täis kirjutatud käsikirjalist teksti. Esmasel vaatlusel tundus teksti algusosa olevat koguduse nõukogu koosoleku protokoll tornikiivri restaureerimise teemal. Teksti lõpuosa võis olla osa tornikiivri pühitsemise jumalateenistuse palvetest ja õnnistusest, mis lõppesid sõnaga „aamen“. Tekst on antud konserveerimiseks ja tõlkimiseks sihtasutuse Virumaa Muuseumid konserveatorile. Jääme suure põnevusega ootama tõlkimise tulemust, mida plaanime kindlasti tutvustada ka Haljala valla rahvale.

Ajakapsli puhul räägime ajaloolise ja kultuurilise väärtusega esemest. Milliseid teisi ajaloolisi esemeid on Haljala kirikust või selle ümbruses leitud?

Haljala kirik on Haljala valla vanim säilinud ja algupärasel otstarbel tegutsev ehitis. Sellisel on see unikaalne nii kohaliku rahva kui ka turistide jaoks. Erinevaid huvitavaid ja põnevaid ajaloolisi leidsid on Haljala kirikus palju. Nii suuri kui väikeseid. Vanimad leiud on väikesed mündid juba kiriku ehituse-eelsest muinasajast. Palju on erinevaid praktilisi esemeid, mis on olnud kasutusel kiriku ehitamisel ja kiriku konstruktsioonelementide fragmente. Suurimad ja olulisemad vaatamisväärsused kirikus on keskaegsed konstruktsioonelementid, sh altar ja hagioskoop altari kõrval idaseinas. Samuti keskaegsed kiviristid kiriku välisseintes. Vaatamisväärsused on kindlasti 17. sajandi keskpaigas Eestimaa riitkonna peameheks olnud Johann von Hastferi ja tema abikaasa hauaepitaaf 17. sajandi keskpaigast ning kantsel ja kõlakoda 18. sajandi esimesest poolest. Plaanis on tuua kirikusse tagasi 16. sajandist pärit ajalooline altarimaal „Püha õhtusöömaag“. Tere tulemast külastama ja paljude ajalooliste vaatamisväärsustega tutvuma!

**Haljala kogudus kutsus hiljuti kevadisse leerikooli. Miks peaks leerikoolis osa võtma ja mida huvilised tege-
ma peaksid?**

Leerikursus on oma olemuselt ülevaade ristiusu alustest ja põhimõtetest. Leerikursus toimub kohvilauas vaba vestluse vormis ning mingeid eelteadmisi leerikooli tuleks vaja ei ole. Ei pea olema isegi mitte ristitud. Kõik soovijad on teretulnud.

EELK peapiiskop Urmas Viilma on nimetanud Eestis valitsevat olukorda usuliseks kirjaoskamatuseks. Muu läänemaailmaga võrreldes on meie inimeste hariduses üks lünk, mis puudutab eksistentsiaalseid ja religioosseid teemasid. Leerikursus on üks võimalus seda lünka täita. Leerikursusele võib tulla ka lihtsalt uusi teadmisi omandama ja eksistentsiaalsetele küsimustele vastuseid leidma. See ei kohusta kedagi millekski. Seni ristimata täiskasvanutele on leerikursus ka ristimise-eelseks õpetuseks. Leerikursuse läbimine ja leerioõnnistuse vastuvõtmine annab õiguse saada ristivanemaks, lasta ristida oma lapsi ning saada õigus kiriklikuks laulutuseks. Leerikursuse läbinud saavad õiguse võtta osa armulaua sakramendist ning see on ka eeltingimuseks koguduse täieõiguslikuks liikmeks saamiseks.

Haljala kogudus korraldab regulaarselt leerikursusi igal kevadel ja sügisel. Kevadine leerikursus on hetkel käimas. Viimase kahe aastaga on kokku 25 inimest kasutanud võimalust Haljala leerikooli läbida ja selle kaudu saanud koguduse täieõiguslikuks liikmeks. Kõik nad on leidnud, et leerikursuse läbimine oli nende jaoks meeldiv ja kasulik positiivne kogemus. Julgustame inimesi osalema.

PLANEERINGU- TEATED

LUHA TN 4A, VÖSU ALEVIK KINNISTU DETAILPLANEERINGU AVALIK VÄLJAPANEK

Haljala Vallavalitsuse 14.04.2022 korraldusega nr 128 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Võsu alevikus Luha tn 4a kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu sihtotstarbe muutmine elamumaaks ja kinnistule ehitusõiguse määramine ühe elamu või ühe paariselamu ehitamiseks. Maa-ala suurus on 828 m². Võsu alevikus kehtib Vihula Vallavolikogu poolt 13.08.2003 kehtestatud Vihula valla üldplaneering. Luha tn 4a kinnistu jääb detailplaneeringu kohustusega alale ning Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndisse. Detailplaneering vastab Vihula valla üldplaneeringule.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikus 04.05.2022 kuni 18.05.2022 Haljala vallamajas ja Võsu teenuskeskuses lahtiolekuaegadel. Detailplaneeringu materjalid on leitavad Haljala valla kodulehel detailplaneeringute rubriigist. Avalik arutelu toimub 18.05.2022 kl 17:30 Haljala vallamajas, veebi teel osalemissoovist anda teada haljala@haljala.ee.

ESSU KÜLA VISUOJA JA MADISMÄE MAAÜKSUSTE DETAILPLANEERINGU AVALIK VÄLJAPANEK TOIMUB KUNI 11. MAINI

Haljala Vallavolikogu 22.03.2022 otsusega nr 40 võeti vastu Essu küla Visuoja (katastritunnusega 19003:002:0028) ja Madismäe (katastritunnusega 19003:002:0011) maaüksuste detailplaneering "Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneering" (koostatud OÜ Projekterimiskeskuse poolt, töö nr 205/1119). Planeeringuala suurus on ca 11,7 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on määrata kinnistutele hoonestusala ning ehitusõigus noorkarjalauda (ca 2770 m²) ja lähahoidla (ca 1000 m²) ehitamiseks, heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, liikluskorralduse, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine.

Detailplaneering sisaldab Haljala Vallavolikogu 18.05.2010 määrusega nr 10 kehtestatud Haljala valla üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut, milles soovitakse vähendada Haljala valla üldplaneeringuga kehtestatud loomapidamishoone kuja (700 m) Visuoja ja Madismäe maaüksustel. Detailplaneering teeb ettepaneku kehtestada loomapidamishoone kujaks 250 meetrit (noorkarjalauda hoonestusala), Kalju katastriüksusel (katastritunnus 19003:002:1161) 210 meetrit. Haljala Vallavolikogu 22.03.2022 otsusega nr 39 jäeti Essu küla Visuoja ja Madismäe maaüksuste detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata, sest eelhinnangust järeldus, et veisefarmi laiendamine kavandatud kujul ei põhjusta eeldatavalt olulise keskkonnahäiringu ületamist.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 11.04.2022 kuni 11.05.2022 Haljala vallamajas ja Võsu teenuskeskuses lahtiolekuaegadel, avalik arutelu toimub juhul kui avaliku väljapaneku ajal esitatakse kirjalikke arvamusi.

Haljala valla üldplaneeringu koostamisest

Haljala Vallavalitsus annab vastavalt planeerimiseseaduse § 82 lõike 8 alusel teada, et Haljala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu avalikult väljapanekul esitatud arvamused ja seisukohad arvamustele on leitavad Haljala valla kodulehel üldplaneeringu rubriigist.

Haljala valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku järgsed avalikud arutelud toimuvad 06.05.2022 kl 17.30 Haljala vallamajas ja 07.05.2022 kl 11.00 Võsu teenuskeskuses, võimalus osaleda ka veebi teel. Avalikul arutelul osalemiseks palume edastada osalemissoov e-posti aadressile merje.verhovits@haljala.ee.

19. aprillil otsustas Haljala Vallavolikogu algatada Haljala valla arengukava 2023–2038 ja eelarvestrateegia 2023–2026 koostamise. Uue arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine on planeeritud 2022. aasta oktoobrisse.

Kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava on seaduse alusel vallavolikogu kehtestatud arengudokument, mis on suunatud kohaliku omavalitsuse poolt hallatava territooriumi tasakaalustatud pikaajalise arengu ja heaolu arendamisele. Uue Haljala valla arengukava koostamisega soovitakse kehtestada valla arendamise eelistused, strateegilised arengusuunad ja eesmärgid. Haljala valla eelarvestrateegia 2023–2026 on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan, mis on arengukavaga seotud strateegiline dokument.

Arengukava koostamisel lähtutakse kehtestatud

arengudokumentidest, valla majandus- ja sotsiaalvaldkondade prognoosist, hetkeolukorrast ning valla rahalistest võimalustest vastavalt lähteülesandele. Arengukava peab arvestama kultuurilise ja looduskeskkonna pikaajalisi

suundumusi ja vajadusi ning väljendama kogukonna huve.

Haljala valla hetkel kehtiv arengukava on kehtestatud 2018. aastal, kuid tänaseks hetkeks, mil haldusreformist on möödunud üle nelja aasta, on põhjendatud alustada

valla jätkusuutliku arengu kavandamist. Uue arengukava koostamise vajalikkuse põhjustena võib välja tuua, et alates ühinemisest on ühtluse hetkeks, mil haldusreformist on möödunud üle nelja aastal, on põhjendatud alustada

ring, selginnenud on erinevate piirkondade ja valdkondade ühisosa ja erisused ning tekkinud on ühtne arusaam valla arengueeldustest.

Haljala vallavanem Anti Puusepa sõnul on õige aeg hakata kavandama valla jätkusuutlikku ning plaanipäraselt edukat arengut ja luua alus tulevaste eelarvete koostamiseks ja investeringute kavandamiseks. „Haldusreformist on möödunud üle nelja aasta, mistõttu oleme tänasel hetkel kindlasti rohkem ühe mütsi all kui neli aastat tagasi. Seetõttu on ka tänasel hetkel paremad eeldused hea ja tuleviku suunatud valla arengukava koostamiseks,“ selgitas vallavanem.

Arengukava ja eelarvestrateegia koostamist alustatakse konsultantide leidmisega, kelle abil edasist protsessi korraldatakse ja arengudokumente koostatakse. Arengukava vastuvõtmise ajaks on planeeritud hiljemalt 2022. aasta oktoober.

Hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt on lõppenud

Maapiirkondades elavatel peredel on võimalik Riigi Tugiteenuste Keskuse hajaasustuse programmi toetuse abil välja ehitada hoonete välised veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemid, autonoomne elektrisüsteem ning parandada juurdepääsutee olukorda.

Iga valdkonna jaoks võib toetust saada üks kord kuue

kalendriaasta jooksul. Ühele majapidamisele on võimalik saada kuni 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summat. Kui taotleja on aastatel 2017–2021 hajaasustuse programmist juba toetust saanud, arvestatakse varasem toetussumma toetuse piirmäära sisse. Taotleja ja kaastaotleja

oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Hajaasustuse programmi 2022 taotlusvoor kehtis kolm kuud ja lõppes 1. aprillil.

Käesoleval aastal laekus Haljala vallast kokku 44 taotlust kogusummas 300 377,77 eurot. Kuigi hajaasustuse programmiga on võimalik saada toetust neljale valdkon-

nale, siis sellel aastal küsisid Haljala valla elanikud toetust kahe valdkonna jaoks, veevarustus- (22) ja kanalisatsioonisüsteemide (21) välja ehitamiseks.

Haljala Vallavalitsus on moodustanud 5-liikmelise hindamiskomisjoni, mis teostab objektidel paikvaatlusi ja hindab kõiki taotlusi ühtsete hindamiskriteeriumite alusel, mille põhjal tekib pingeri-

da. Selle alusel selgitatakse välja rahastuse saavad taotlused. Hindamistulemused selguvad umbes mai keskpaigaks ja avalikustatakse valla kodulehel.

Haljala Vallavalitsus toetab hajaasustuse programmi valla eelarvest 25 000 euroga ning riigi poolt laekuv toetus on jäänud tavaliselt samasse suurusjärku.

Haljala vallavalitsus

SAAME TUTTAVAKS

Haljala vallasekretär on Kristi Tomingas

Alates 5. aprillist on Haljala vallavalitsuses ametis uus vallasekretär Kristi Tomingas, kes senini töötas valla haridusjuhina.

Kristi on erialase hariduse omandanud õiguses ning tal on ligi 25 aastat töökogemust kohalikus omavalitsuses erinevatel ametikohtadel. Ta on töötanud nii Vihula kui ka Viimsi vallas vallasekretärina, Viimsis pidanud ka personali- ja turundusjuhi ametit. Alates 2019. aasta novembrist töötas Kristi Haljala valla haridusjuhina.

Kristi ise sõnab, et haridusjuhina töötanud aeg on olnud ääretult põnev, kuid hingelt on ta ikkagi vallasekretär. „See on töö, mida oskan ja olen pikalt teinud,“ sõnab vallasekretär Kristi Tomingas

ning lisab, et on tänulik usalduse eest koduvallas taas vallasekretärina töötada.

Vallasekretäri peamiseks tööülesanneteks on vallavolikogu ja -valitsuse õigusaktide

vastavuse tagamine Eesti Vabariigi õigusaktidele, vallavalitsuse istungite materjalide ettevalmistamine ja istungite läbiviimine korraldamine, vallakantselei töö juhtimine, vallavalitsuse asjaajamise ja arhiivi pidamise korraldamine tagamine ning vallavalitsuse ja -volikogu liikmete ning teenistujate õigusala nõustamine.

Uue vallasekretäri ootus tööle on, et vallakantselei töötaks parimal viisil, et nii ametnikke kui ka vallavalitsuse ja -volikogu tegevust

toetada. „Soovin, et koostöö oleks tulemuslik,“ selgitab Kristi soovi vallasekretärina ametisse astudes.

Tööalaselt on Kristil mõtteid palju, kuid selgitab, et asjatult rapsima ei tasu kindlasti hakata ning kantseleiteenistujatega tuleb sõnastada konkreetsed eesmärgid ja plaanid ning seejärel neid realiseerima asuda.

Tervitame vallavalitsuse meeskonna poolt Kristit uues ametis ning soovime talle edu vallasekretäri ametikohal!

Haljala vallasekretär Kristi Tominga kontakt:

tel 5787 7535

e-post kristi.tomingas@haljala.ee

**Kristi töötab Haljala vallamajas
(Rakvere mnt 3, Haljala alevik)**

Pindalatoetuste taotlemine on alanud

Pindalatoetuste taotlemine algas 2. mail. Alates 2022. aastast võetakse pindala- ja maaelu arengukava loomapõhiste toetuste taotlusi vastu uues e-PRiAs! Seoses COVID-19 viiruse jätkuva levikuga ei rakendata erandkorras 2022. aastal toetuste vähendamist pindalatoetuse taotluse esitamise eest hilinenud taotluste vastuvõtmise perioodil.

Kui taotluse esitab e-PRiAs taotleja esindaja, on oluline, et talle on antud volitus. Volituse saab vormistada e-PRiAs või soovituslikul vormil, mis on kättesaadav veebilehel www.pria.ee > Registrid > Kliendiregister > Esindusõigused ja volitused.

Erandina (juhul kui ei ole võimalik volitusi anda e-PRiAs, digitaalselt allkirjastatult või paberil) saab volitusi pindalatoetuste taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Selleks palume helistada registrite osakonna infotelefonil 731 2311.

TOETUSÕIGUSLIKU MAAGA SEOTUD MUUDATUSED 2022

Käesolevast aastast on täpsustatud puudega kaetud alade ja päikeseparkide toetusõiguslikkuse käsitlemist.

Toetusõigusliku pinna hulka ei kuulu üle 0,01 hektari suurune maa-ala, millel kasvavad puittaimed võrade liitusega vähemalt 30 protsenti.

- Toetusõigusliku pinna hulka ei kuulu alla 0,01 hektari suurused maa-alad, millel kasvavate puittaimede võrad on omavahel liitunud ja nende pindala põllumassiivil kokku ületab 0,01 hektarit.

- Põld, millel kasvab ühe hektari kohta rohkem kui 50 puud, ei ole toetusõiguslik. Puuks loetakse vähemalt 1,3 meetri kõrgust puittaimet. Selle nõude hindamisel võetakse arvesse üksikuid selgelt eristuvaid puid, mis ei moodusta koos teiste puudega eelmistes punktides kirjeldatud puudegruppi.

- Päikesepaneel eraldi võetuna ei kuulu toetusõigusliku pinna hulka.
- Päikesepark tervikuna pole toetusõiguslik, kui ta on ümbritsetud aia või selge harimispiiriga või kui paneelide omavaheline kaugus ei ületa 13 m. Kui vahetäugus ületab 13 m, käsitletakse paneeli üksiku paneelina ja ala arvestatakse toetusõigusliku pinna hulgast välja koos 1 m laiuse puhvriga.

Täpsem info toetusõigusliku maaga seotud muudatuste kohta on leitav PRiA kodulehel Infokeskuse Korduma kippuvad küsimused lehelt.

TOETUSED JA PEAMISED MUUDATUSED 2022

Tänavu saab pindalatoetusi ja maaelu arengukava loomatoetusi taotleda 2.-23.

maini ning seejärel hilinenult 24. maist 17. juunini. Seoses COVID-19 viiruse jätkuva levikuga ei rakendata erandkorras 2022. aastal toetuste vähendamist pindalatoetuse taotluse esitamise eest hilinenud taotluste vastuvõtmise perioodil. Põhjalik info tingimuste kohta on leitav veebilehel www.pria.ee (Toetused > Põllud ja metsandus või Toetused > Loomad ja kalandus). Tänavu tuleb aga arvestada järgmistest olulistest muudatustest:

- 2022. aastast võetakse pindala- ja maaelu arengukava loomapõhiste toetuste taotlusi vastu uues e-PRiAs! Menüüribalt valige „Taotlemine“ seejärel „Esita toetustaotlus“ ja rippmenüüst meede „Pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlus“, seejärel vajutage nupule „Alusta esitamist“.

- 2021. aasta pindalatoetuste taotluste kindlakstehtud andmete alusel vähenes Eesti riigi tasandil püsirohumaa suhtarv võrreldes 2015. aastal kehtestatud võrdlussuhtarvuga üle 5% (6,65%). Sellest tulenevalt peavad taotlejad, kelle kasutuses on viimasel kahel aastal ülesharitud püsirohumaid ning kellele kohalduvad rohestamise nõuded, 2022. aastal püsirohumaa(d) nõutud ulatuses tagasi rajama. Kui püsirohumaa läheb üle teisele põllumajandustootjale, läheb vastuvõtjale üle ka püsirohumaa säilitamise kohustus.

- Seoses püsirohumaa suhtarvu vähenemisega, kehtib 2022. aastal kõikidele põllumajandustootjatele, kes peavad täitma rohestamise nõudeid, täielik püsirohumade üles harimise keeld ning ei ole lubatud ka püsirohumade asendamine.
- Taotlejad, kelle kasutuses on maad, millele kehtib 2016., 2018., 2020. ja 2021. a lõpul määratud ning eelnevatel aastatel täitmata jäänud püsirohumaa tagasirajamise kohustus, peavad rajama püsirohumaa määratud ulatuses tagasi. Sellise kohustuse saanu peab püsirohumaa tagasi rajama ja tagasirajatavaid püsirohumaid oma pindalatoetuste taotlusel märkema TAR näitama hiljemalt 17. juuniks 2022. a. Aastail 2017-2022 tagasirajatud püsirohumaa (TAR) kasutusotstarvet ei tohi muuta.

- Ukraina kriisiga toimetulekuks ja toidujulgeoleku tagamiseks on Euroopa Komisjon võimaldanud 2022. a rakendada rohestamise toetuse raames erisust ökoloogilise kasutuseesmärgiga aladele (ökoalad). 2022. a on erandina lubatud ökoalana määratletud kesal tegeleda põllumajandustootmisega, milleks on niitmine, karjatamine ja põllumajanduskultuuride kasvatamine (näiteks teraviljade kasvatamine jne). Kesal, kus tegeletakse põllumajandustootmisega, on lubatud kasutada taimekaitsevahendeid.

- Poolloodusliku koosluse hooldamise (PLK) toetuse taotlemisel ei ole enam vaja taotlemise perioodil taotlust Keskkonnaametiga (edaspidi KeA) kooskõlastada. PLK toetuse taotlemiseks on taotlusperioodi alguseks e-PRiAs olemas KeA antud teave poolloodusliku koosluse tüübi, numbri, koosluse pindala ja piiri, hooldamise kuupäeva ning hooldamise viisi kohta. Samuti on olemas info konkreetsele alale määratud lisa- ja eritingimustest, kui need tingimused on KeA poolt alale määratud.

- Tulenevalt mesilasperede arvu teavitamise korra muutumisest on muutunud keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) toetuse mesilaste korjealade rajamise lisategevuse toetuse andmise tingimused. Toetuse andmisel võetakse edaspidi arvesse nende mesilasperede arv, keda peeti põllumajandusloomade registri andmete kohaselt 30. aprilli seisuga ning kelle pidamisest on registripidajat teavitatud hiljemalt 5. maiks.

- 2022. aastal on muutunud KSM talvise taimkatte baasnõude arvestuse aluseks olev maa. Baasnõude täitmist arvestatakse edaspidi taotleja kasutuses olevast Haanja, Otepää, Valgjärve, Vastseliina, Rõuge, Antsla, Kambja, Kanepi, Nõo ja Võru vallas asuvast põllumaast ja püskikultuuride alusest maast, mitte enam põllumajandusmaast. Talviseks taimkatteks arvestatakse baasnõude puhul 2022. aasta 1. novembrist kuni 31. detsembrini põllumaal ja püskikultuuride alusel maal olevad põllumajanduskultuurid ning kõrretüü.

- KSM 5-aastase kohustuse puhul ja KSM täiendava veekaitse lisategevuse toetuse taotlemisel tuleb 2022. aastal KSM toetusõiguslikku maad põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all hoida 1. novembrist kuni vähemalt 31. detsembrini.

Iga toetuse täpsed tingimused on kirjas vastava meetme määruuses, PRiA veebilehele on kõigi toetuste kohta kokkuvõtlikud tutvustused ning põhjalikud juhendid „Abiks taotlejale“. Samuti palume kindlasti tutvuda nõuete vastavuse reeglitega, mis on kohustuslikud kõigile peale väikepõllumajandustootja kavaga liitunute.

Toetuste ja e-PRiA kasutamise kohta saab abi küsida PRiA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679 või pöördues Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõuandeteenistuse poole. Täpsemat infot leiab nende kodulehelt aadressil <https://www.pikk.ee/teenused-ja-tooted/e-pria-kasutamise-juhendamine/>. Edukat taotlemist!

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

31.03.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati sotsiaaltoetus kolmele isikule kokku summas 612 eurot.
- Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Haljala Vallavalitsuse põhimäärus“.
- Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu „Haljala Vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis“.
- Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Haljala Vallavalitsuse palgajuhend“.
- Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Haljala Vallavolikogu 17.04.2018 määruse nr 13 „Haljala valla põhimäärus“ muutmise“.
- Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Haljala Vallavolikogu 20.02.2018 määruse nr 10 „Haljala Vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate palgajuhend“ muutmise“.
- Otsustati esitada volikogule määruse eelnõu „Haljala vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded“.

07.04.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati sotsiaaltoetused kahele isikule kokku summas 414 eurot.
- Loeti lõpetatuks koduteenuse osutamine ühele isikule alates 01.04.2022 ning tunnustati kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 18.11.2020 korraldus nr 519 „Koduteenuse määramine“.
- Muudeti Haljala Vallavalitsuse 05.01.2022 korralduse nr 9 „Hajajasustuse programmi taotluste vastuvõtmine, valdkondade prioriteetsuse määramine ja komisjoni moodustamine“ punkti 3 ning kinnitati hajajasustuse programmi raames finantseerimiseks esitatud taotluste hindamise ja rahastamissetpanekute tegemiseks viieliikmeline komisjon koosseisus Anneli Kask (esimees), Airi Oosalu, Anneli Kivisaar, Pille Bergström, Andrus Aasmäe.
- Haljala Vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna koosseisu kuuluva haridusjuhi ametikoht nimetati ümber haridus- ja noorsootööspetsialistiks.
- Anti nõusolek projekteerimistingimuste väljastamiseks Haljala vallas Võsu alevikus Mere tn 16 katastriüksusele teenindushoone (paviljoni) püstitamiseks.
- Volikogule tehti ettepanek valla arengukava 2023-2038 ja eelarvestrateegia 2023-2026 koostamise algatamiseks.

14.04.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati sotsiaaltoetus kuuetele isikule kokku summas 1240 eurot ning ühele isikule jäeti sotsiaaltoetus määramata.
- Muudeti Haljala Vallavalitsuse 16.02.2022 korralduse nr 76 „Kulude hüvitamise põhimõtted“ punkte 8 ja 9.
- Võeti vastu Võsu alevikus Luha tn 4 kinnistu detailplaneering ja suunati avalikule väljapanekule.
- Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastati üks isik.
- Määrati kinnistu registriosas nr 5224631 koosseisus oleva katastriüksuse Kiviperve jagamisel tekkivate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

21.04.2022 ISTUNGI KOKKUVÕTE

- Määrati huvikooli õppuri toetus ühele õpilasele.
- Määrati kinnistu registriosas nr 1015031koosseisus oleva katastriüksuse Viljapuuaia jagamisel tekkivate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Muudeti kinnistu registriosas nr 3854631koosseisus oleva katastriüksuse Kariakra jagamisel tekkivate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Nõustuti tasuta tähtajatu sundvalduse seadmisega õigustatud isiku Elektrilevi OÜ kasuks Haljala alevikus asuva kinnistu registriosas nr 5280050 koosseisu kuuluva katastriüksusele Uus põik 6.
- Nõustuti tasuta tähtajatu sundvalduse seadmisega õigustatud isiku Elektrilevi OÜ kasuks Haljala alevikus asuva kinnistu registriosas nr 5208831 koosseisu kuuluva katastriüksusele Uus põik 4.
- Anti luba avaliku ürituse „Võsu Liivaskulptuurid“ korraldamiseks 10. juulil 2022.
- Otsustati esitatud eelnõu „Reklaamiloo väljastamine Airiin OÜ-le“ korraldusena mitte vastu võtta asjaolude täpsustamiseks.
- Kinnitati avaliku ürituse korraldamise taotluse vorm.
- Muudeti töövõtulepinguid 12-3/21/21 ja 12-3/20/6 ning hanketulepingut nr 12-3/21/20.
- Otsustati esitada volikogule otsuse eelnõu „Loa andmine rahaliste kohustuste võtmiseks“ ning tehti volikogule vastavalt Haljala valla põhimääruse §15 lõikele 5 jälgitavalt eelnõu kiireloomuliselt menetlemise vajadusest ettepanek koguneda 27. aprillil 2022.

HALJALA VALLAVOLIKOGU II KOOSSEISU ISTUNGITE KOKKUVÕTTED

ISTUNG NR 10 19. APRILLIL 2022 KELL 16.00 VÕSU RANNAKLUBIS

Istungil osalesid: Leo Aadel, Leo Bergström, Annika Hallimäe, Ahti Järve, Margus Laigu, Rainer Lille, Annes Naan, Andi Randoja, Sven Rannar, Greete Toming, Andres Truman, Eduard Vainu, Raavo Vask, Veiko Veiert ja Vello Väinsalu.

Istungil ei osalenud Marko Torm ja Arne Vaik.

Määrusega nr 13 kehtestati Haljala valla jäätmehoolduseeskiri. Uus eeskiri hakkab kehtima alates 1. septembrist 2022.

Määrusega nr 14 kehtestati uus Haljala vallavalitsuse põhimäärus, millega sätestatakse Haljala Vallavalitsuse kui ametiasutuse üldandmed, tegevusvaldkonnad ja ülesanded, juhtimise põhimõtted, struktuuriüksused ning teenistuskorraldus.

Määrusega nr 15 muudeti Haljala Vallavalitsuse palgajuhendit.

Määrusega nr 16 muudeti Haljala valla põhimäärust.

Määrusega nr 17 muudeti Haljala Vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate palgajuhendit.

Määrusega nr 18 kehtestati Haljala vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded. Seni kehtinud nõuded

Otsusega nr 41 kinnitati alates 1. maist 2022 uus Haljala Vallavalitsuse kui ametiasutuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis.

ISTUNG NR 11 27. APRILLIL 2022 KELL 16.00 VEEBIKESKKONNAS MS TEAMS

Istungil osalesid kõik volikogu liikmed.

Otsusega nr 42 anti Haljala Vallavalitsusele luba sõlmida kokkulepe OÜ-ga VANALINNA EHITUS Haljala Koolivehituse täiendavaks finantseerimiseks summas kuni 600 000 eurot koos käibemaksuga.

Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja elektroonilises dokumendiregistris veebilehel: www.haljala.ee.

PILTUUDIS

kanalis, Facebooki grupis Haljala aleviku rahvas, kus kohtumiselt alguse saanud mõttevahetus hoogsalt jätkus.

Haljala vallavalitsus tänab alevikuvane-

mat ja teisi kogunemise korraldajaid ning avaldab kiitust kõikidele osalejatele ja kaasamõtlejatele!

Haljala aleviku rahvas kogunes üldkoosolekule

11. aprilli õhtul toimus Haljala Rahvamaas Haljala aleviku elanike kokkusaamine. Teemadena olid laual ülevaade toimunud ettevõtmistest ja tegevustest, alevikuga seotud arenguplaanid ja küsimuste-vastuste voor vallavanemaga.

Sisukas kohtumine kestis veidi üle 2 tunni ning aruteluteemasid jagus aleviku heakorrast kuni võimalike elamuarendusteni välja.

Kohtumise järgselt on mitmed teemad tõstatunud ka alevikurahva ühises info-

Sinu panus loeb, et jõuda keskkonnasäästliku jäätmekäitluseeni!

Meil kõigil on võimalik panustada puhtama elukeskkonna nimel ja vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnamõju. Selleks on vaja suurendada jäätmete ringlusse võttu ja taaskasutada olemasolevaid materjale.

Et kasutatud materjale saaks kõige rohkem ja efektiivsemalt uuesti kasutada, siis peaks neid ka liigiti sorteerima. Meie kõik oleme vastutavad selles, et jäätmeid ei satuks loodusesse, vaid selleks ettenähtud kohtadesse. Vald ja erinevad ettevõtted on organiseerinud inimestele võimalusi ja taganud jäätmete liigiti sorteerimise. Valla territooriumil on erineva värvusega konteinerid, kus on peale märgitud, mis jäätmed millist värvi konteinerisse lähevad. Kui konteinerite peal on roheline (klaas), kollane (pakend) ja sinine (papp, paber) värvi taustal sorteerimisjuhised, siis palun pöörake tähelepanu sellele, millist liiki prügi soovite ära panna ja mis värvi konteinerisse see kuulub.

Kahjuks peame ka tõdema ka praegu, mil mitmeid aastaid on värvilised konteinerid väljas olnud ja inimesi selles osas infomeeritud ja juhendatud, et tihti ei vaevuta lugema selgitusi konteinerite peal, mistõttu pannakse erinevaid lii-

ke jäätmeid ühte konteinerisse. Sellega kaasneb see, et hoolsate ja tublide inimeste, kes jäätmeid liigiti sorteerivad ja õigesti mahutitesse ära panevad, panus jäätmete sorteerimisse väheneb oluliselt, kuna kogu konteineri sisu loetakse

olmeprügiks. Olmeprügi läheb aga teatavasti põletusse, kuid see on jäätmekäitluse viisidest rahaliselt kõige kulukam ja ohtlikum keskkonnale. Olgem hoolsad ja arvestavad nii teiste kui keskkonna suhtes, ühte värvi konteinerisse käib ühte

liiki prügi.

Praegune kitsaskoht on biojäätmekäitluse kogumise võimalus just korterelamutes elavatele inimestele. Oma aeda omavatel elanikel on võimalus biojäätmekäitluse kogumise võimalus just korterelamutes elavatele inimestele. Oma aeda omavatel elanikel on võimalus biojäätmekäitluse kogumise võimalus just korterelamutes elavatele inimestele.

jades see võimalus tihtilugu puudub. Kindlasti tasub olla tähelepanelik just toidujäätmete osas. Kui neid ise komposteerida, siis ei tohiks need olla lahtiselt hunnikus, vaid kinnikaetult, et loomad ja linnud ligi ei pääseks. Ainult aiasaaduste jäätmete komposteerimine on lubatud avatud kompostis või lahtiselt hunnikus.

Lähiajal hakkame inimestele, kes eelnevalt on oma soovist vallavalitsusel teada andnud, ka biojäätmekäitluse kogumise võimalust. Biojäätmekäitluse kogumise võimalus on taaskasutatava materjalina väga hea tooteliik, millest saab teha väga erinevaid asju. Näiteks toota biogaasi, mida saab omakorda kasutada autokütusena. Kõige levinum variant on see, et sellest tehakse komposti, mille omakorda saab uuesti ringlusse tagasi suunata.

Jäätmeid, mida on võimalik liigiti sorteerida, saab tasuta üle anda Võsu ja Haljala jäätmejaamades, mille lahtiolekuajad alates maikuust ka muutuvad, vastav info on leitav Haljala valla kodulehelt.

Selleks, et hoida meie elukeskkonda inimväärsena ja säästa loodusressursse, tuleb jäätmete tekkimist nii palju kui võimalik vältida ning tekkinud jäätmeid keskkonnasõbralikult koguda ja käidelda.

Igaüks meist saab muuta ainult enda käitumist ja eeskujuks olla teistele, kuid ühiselt on võimalik saavutada selline elukeskkond, mis oleks puhas ja kõigile elamiseks mõnus.

Anneli Kask

Haljala valla keskkonnaspetsialist

Kaitse ennast ja oma lemmiklooma – vaktsineeri koer ja kass marutaudi vastu

Koerte ja kasside

VAKTSINEERIMINE MARUTAUDI VASTU

14. mai kell 10.00-11.00

Haljala Rahvamaja juures

Vaktsineerimine on tasuta!

Kohapeal on võimalik lasta loomi vaktsineerida ka teiste viirushaiguste vastu (tasuline).

Lisainfo: Viivo Võlu, veterinaararst tel 516 1515.

Marutaudi oht ei ole kuhugi kadunud ning jätkuvalt tuleb kasse ja koeri marutaudi vastu vaktsineerida. Vaktsineerides oma lemmikut, kaitsete ka ennast. Vaktsineerimiseks pöördu loomakliiniku poole.

Kevade saabudes ja soojade ilmadega hakkab suurenema loomade liikumine. Selleks, et loomad oleksid kaitstud vähimagi ohu eest ning neil oleks turvaline liiksaks Eestimaal liikumisele ka reisida, siis on oluline, et teostatud oleksid kõik vaktsineerimised. Loomaomanikena on meil oluline teada, et Eestis on lemmikloomade marutaudivastane vaktsineerimine kohustuslik.

Põllumajandus- ja Toiduameti loomatervise ja -heaoluosakonna juhataja Olev Kalda sõnul on inimeste ohutunne seoses meie riigi marutaudivaba staatusega langenud. „Eesti kõige raskem marutaudialane olukord oli 2003. aastal, mil marutaud diagnoositi surma põhjusena 813 loomal. Viimane inimene suri marutõppe 1986. aastal. Oleme pika ja kuluka tegevuse tulemusena suutnud selle surmava haiguse riigist välja tõrjuda ja olla marutaudi vaba maa juba üle kümne aasta. Seega on tekkinud ekslik tunne, et ohtu enam ei ole. Samas on idapiiri taga taud üsna laialt levinud ja võib siia jõuda. Seetõttu tuleb end ja oma lemmikuid kaitsta“ kirjeldas Kalda.

Eestis on erinevatele registritele ja uuringutele tuginedes hinnanguliselt üle 230 000 lemmiklooma, kellest suur osa on vaktsineerimata. „Väga oluline on, et kõik Eesti koerad ja kassid oleksid vaktsineeritud marutaudi vastu. See aitab vältida juhuselise nakatumist nii kokku-

puutel võimaliku viiruse kandva metsloomaga kui ka marutaudist tabandunud riikides reisil käies,“ selgitas Kalda.

Marutõve viirusega võib nakatuda ka inimene. Marutõbi levib haigete loomade hammustuse või sülgiga. Terviseameti nakkushaiguste osakonna peaspetsialisti Irina Filippova sõnul paljuneb viirus hammustuse kohal ja liigub mööda närvtüvesid seljaajju ning peaajju. Haigusnähud ilmnevad kiiremini näo- ja kaelapiirkonnas ning käte vigastuste korral. „Kiire haava puhastamine ja vaktsineerimine esimeste puremisjärgsete tundide jooksul annab võimaluse ennetada haiguse teket ja selle lõppemist surmaga,“ sõnas ta.

Marutaud on endiselt väga levinud näiteks Venemaal, kust haigus võib Eestisse jõuda nakatunud loomaga. Samuti tuvastatakse haigust Ukrainast, kust saabuvad meile sõjapõgenikega kaasas olevad lemmikloomad, kes läbivad PTA poolse tervisekontrolli ja vajadusel vaktsineeritakse marutaudi vastu.

Terviseameti kontakt:

Merilin Vernik

Meedianõunik

Kommunikatsioonitalitus

+372 5569 1550

merilin.vernik@terviseamet.ee

Põllumajandus- ja Toiduamet
pta.agri.ee

Lääne-Viru noorsootöötajate võrgustiku kohtumine Võsul

13. aprillil toimus järjekordne Lääne-Viru noorsootöötajate võrgustiku kohtumine Võsul Rannaklubi saalis. Kohal oli rekordarv osalejaid üle maakonna. Toimus võrgustiku supervisioon coach Anne Üuemaaga, kes aitas meil oma eesmärgid ja sihte paremini sõnastada ning ühtselt visiooniks vormida.

Seekord arutleti tõsisemalt võrgustiku ja noorsootöö tuleviku üle maakonnas: kuhu me liigume, mis on meie eesmärgid, kuidas neid saavutada? Kindel on see, et soovime hoida võrgustikku toimimas ja panustada noorsootöö maakondlikku arengusse.

Ühehäälselt võeti vastu otsus, et maakondlikku võrgustikku koordineerib nüüdsest Võsu noorsootöötaja Raili Seiton, keda toetab 7-liikmeline juhtgrupp, kuhu kuulub esindaja igast Lääne-Viru omavalitsusest. Koordinaatori ja juhtgrupi esimene samm saab

olema võrgustiku tegevuskava väljatöötamine ning infoliikumise korraldamine.

Oli pikk ja sisukas päev: tänane väga Võsu Rannaklubi ja Lii Unduskit, kes kogu maakonna noorsootöötajad suurepäraselt vastu võtsid ning taaskord suurt külalishlust üles näitasid! Alati on rõõm Võsul kohtuda, sest siinne kaunis loodus ja ilus saal jätavad meie külalistele alati kustumatu mulje. Loodetavasti saame siin kokku veelgi.

Alates 1. maist muutuvad Haljala vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded

Haljala Vallavolikogu võttis 19. aprillil 2022 vastu määruse nr 18, millega kehtestati uues redaktsioonis Haljala vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded. 2018. aastal vastuvõetud määrus tunnistati kehtetuks.

Uue määrusega sooviti ühtlustada korduvalt muudetud nõuete teksti ning teha avaliku ürituse korraldamisega seotud korras muudatusi, mis lihtsustaksid ja teeksid avaliku ürituse korraldamisega seonduva protsessi selgemaks.

Üks suurimaid muudatusi puudutab kõrgendatud turvariskiga avaliku ürituse määratlust. Nimelt otsustati osalejate arv kõrgendatud turvariskide loetelust välja jätta. Põhjuseks nii Politsei- ja Piirivalveametis seisukoht kui ka soov Haljala vallas suvehooajal toimuvate sündmuste korraldamise protsessi lihtsustada. Kõrgendatud turvariskiks loetakse endiselt:

liikluse ümberkorraldamist, alkohoolsete jookide müümine või pakkumine, ajutise ehitise paigaldamine ja pürotehniliste toodete või lahtise tule kasutamine.

Ühtlasi eristavad uued nõuded selgemalt loa taotlemise kohustust ja loa taotlemise seotud

kuupäevi:

1. Avaliku ürituse korraldamise taotlus tuleb esitada hiljemalt 21 päeva, kuid mitte varem kui 6 kuud enne ürituse toimumist.

2. Avaliku ürituse korraldamise taotlus tuleb esitada hiljemalt 30 päeva enne ürituse toimumist, kui avalik üritus tingib vajaduse korralda ümber liiklus ja/või ühissõidukite töö.

3. Luba ei ole vaja taotleda ürituse korraldamiseks piiratud territooriumil või ehitises (siseruumides), kui üritus vastab sellise territooriumi või ehitise kasutusotstarbele ja sellega ei kaasne vähemalt ühte nõuetes kirjeldatud kõrgendatud turvariski. Korraldaja teavitab ametiasutust sellise ürituse toimumisest vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist ametiasutuse üldise elektronposti aadressi teel.

4. Ürituse korraldamiseks ei pea luba taotlema ametiasutuse hallatav asutus (välja arvatud kõrgendatud turvariskiga ürituse korraldaja). Üritust korraldava hallatava asutuse teavitab ametiasutust sellise ürituse toimumisest elektronposti aadressil haljala@haljala.ee vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist.

Edaspidiselt tuleb avaliku üri-

tuse korraldamise taotluses ära märkida ka parkimisvõimalused. Seda mitmel põhjusel, esiteks ohuolukordade või liiklusega seotud kitsaskohtade ennetamiseks ning ühtlasi ei ole Lahemaa rahvusparki territooriumil ilma eelneva kooskõlastuseta haljasaladel parkimine lubatud.

Uute nõuete kehtestamisega täpsustati ka avaliku ürituse korraldaja kohustusi. Selgemalt toodi välja tuleohutuse ja evakutsiooninõuete seotud kohustused, ühtlasi tuleb edaspidiselt korraldajal lähtuda ürituse korraldamisel keskkonnasäästlikkuse põhimõttest.

Loa väljastamise protsessis muudatusi ei ole. Peale nõutekohase taotluse saamist otsustab vallavalitsus loa väljastamise 10 päeva jooksul. Loa väljastamisest ja ürituse toimumisest teavitatakse korraldajat ning Politsei- ja Piirivalveametit.

Muudatused jõustuvad 1. mail 2022. Samast päevast alates tuleb loa taotlemisel kasutada ka uut avaliku ürituse korraldamise loa taotluse vormi, mille on Haljala Vallavalitsus kinnitanud 21.04.2022 korraldusega nr 137.

Vaata lisainfot Haljala valla veebilehelt: www.haljala.ee.

OOTAME AVALDUSI

I KLASSI

ÕPPIMA ASUMISEKS

HILJEMALT 31. MAIKS 2022

AVALDUSE VORM ON LEITAV KOOLI KODULEHELT

www.haljalakool.ee

Lisainfo kantselei telefonil 32 50 900

HALJALA VALLA TÖÖMALEV TULEB TAAS!

HALJALA I 27.06 – 03.07

VÕSU 11. – 17.07

HALJALA II 01. – 07.08

- MALEVASSE ON OODATUD NOORED VANUSES 13–18
- EELISJÄRJESKORRAS PÄÄSEVAD MALEVASSE HALJALA VALLA SISSEKIRJUTUSEGA NOORED!
- TÄIDA AVALDUS, MILLE SAAD NOORTEKAST VÕI ALLA LAADIDA VALLA KODULEHELT HALJALA.EE
- SAADA OMA AVALDUS KOOS MOTIVATSIOONIKIRJAGA HILJEMALT 5. JUUNIKS NOORTEKA MEILE VÕI TOO ISE KOHALE!
- MALEVASED VALITAKSE AVALDUSTE, MOTIVATSIOONIKIRJADE JA JUUNIS TOIMUVATE TÖÖINTERVJUUDE ALUSEL.

TÄPSEMAT INFOT KÜSI NOORSOOTÖÖTAJATELT!

HALJALA.NOORTEKAS@HALJALAVALLA.EE VÕI FB @HALJALA.NOORTEKESKUS

VOSU.NOORTEKAS@HALJALAVALLA.EE VÕI FB @V6SU.NOORTETUBA

ÕNNITLEME!

93
ELLEN SILLANDI
2. mai

92
VILLU JAHILLO
9. mai

91
MILVI TAMME
8. mai
ZOJA TRUUMANN
21. mai

90
LIA RAUDMÄGI
13. mai
HELJO SINISOO
16. mai

89
ILME JURTSUK
13. mai
LUDMILLA LUHT
20. mai

88
HEINAR AASUMÄE
3. mai

87
MEELI KIHIO
10. mai

86
LAILY KARINE
17. mai

85
ANTS KALME
13. mai
URVE RÄÄMET
13. mai
MAIE BIRNBAUM
17. mai

84
ENDEL VELBERG
10. mai
JAAN SAAVO
14. mai
ANTS SAAREMÄGI
19. mai

83
EEVI TAMMEKAND
17. mai
LEA TOOMLA
31. mai

82
ARNOLD SAAR
27. mai
ELVE HALL
17. mai
MARET KENDARU
20. mai

MAIA BIIDER
27. mai
MAI PABBO
28. mai

81
REIN MAURER
1. mai
ARTUR NORMA
4. mai
SILVI KEIR
4. mai

DMITRI VAŠUTA
5. mai
LEHTI KULL
11. mai
VAIKE REEBERG
15. mai

KOIDU KRUUTMANN
30. mai

80
ERNA KAMS
31. mai

75
ANDRES LILLEBERG
5. mai
KAJA LEEMETS
12. mai
PEETER TÜVI
14. mai

MAIE VIHMAN
14. mai
MAIE PETERSON
18. mai
ENDLA KOULEN
18. mai

70
TIINA VAINULT
4. mai

VELLO LEPPARU
25. mai
NIINA HARMIPAİK
28. mai

Haljala vallalehes õnnitletakse väärikasse
ikka jõudnud vallakodanikke. Palume val-
lalehe toimetust teavitada tel +372 5194 7655
või e-posti aadressil leht@haljalavald.ee
soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste
juures avaldada.

ÕNNITLEME VANEMAJD

IIRI FREIVALD ja ELVIS GOLDBERG
Tütar ELIIZE GOLDBERG sündis 02. 04.2022

KEITIN KRABBI ja RUDOLF-STEN TAMBERG
Poeg ROVEN TAMBERG sündis 05.04.2022

KARIN POHLA ja LAUR HEINLA
Poeg VALTER HEINLA sündis 07.04.2022

TIIA ja KEN PIKKMA
Tütar JETE PIKKMA sündis 14.03.2022

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

ALFRED VIKSAAR
20.01.1933-05.04.2022
VILLU TEEDLA
18.02.1968-08.04.2022

GENNADI ZUSSI
07.02.1933-18.04.2022

SPORT

Teist aastat järjest malemeistriks - Veljo Mõek

Märtsi lõpus toimunud malevõistlustel krooniti malemeistriks Veljo Mõek (pildil) Rakverest, teiseks jäi Avo Seidelberg ja kolmandaks Urmas Osila.

Koroonahetlus oli pingeline

Koroonahetluse viimaseks etapiks oli kaks võrdse punktide arvuga osalejat – Hillar Elva ja Tauno Jõgiste. Otsustavaks sai viimasel etapil omavaheline hetlus, kus peale jäi Hillar Elva, võites selle hooaja seeria ja teiseks tuli Tauno Jõgiste. Mõlemad mehed on Kadrina Novuse klubi liikmed. Kolmas koht tuli meie valla mehele Ants Reinikule. Naiste esikolmik oli Öie Malmberg esimene, teine Tatjana Osokina ja kolmas Meeli Ruuto.

Haljala valla lauatennise X seeriavõistlus lõppes graafiku kohaselt

Kui eelmisel aastal toimus seitsmeetapilisest seeriast vaid viis etappi ja viimane augustis – tavaliselt aprillis, siis seekord said kõik etapid korraldatud vastavalt planeeritud ajakavale. Tõsi, üldine osavõtt oli traditsioonilisest tagasihoidlikum. Osaliselt võis põhjus olla toimivates koroonapiirangutes aga kindlasti ka paljude võistluste toimumisaegade kokkulangevusest. Kui kogu sarja jooksul oli osalejaid tavapäraselt ligi 70, siis sel korral oli nimekirjas ühel või kahel etapil osalejate arv tavapärasest kõrgem, vähem oli 4-6 etapil osalejaid ja kõigil seitsmel etapil osalejaid seekord ei olnud.

Viimasel etapil võidutses Maksim Vuhka Viimsi lauatenniseklubist, kes tuli eelmisel aastal ka Eesti meistriks ja on vabariigi reitingutabelis hetkel kolmandal kohal. Teiseks jäi Mihkel Arak ja kolmandaks Siim Arak. Viimase etapi üks põnevamaid mänge oligi kahe Kadrinast pärit venna omavaheline mäng.

Mihkel Arak oma võiduseeria finišis. Esimest korda osales Mihkel Võsu seeriavõistlusel aastal 2016, olles siis 12-aastane.

Parim noormängija oli Johannes Kaiva, parim naismängija Liilia Kinsiveer. Veteranide parim oli Jaanus Lokotar ja Haljala valla parim Allar Raudla.

Kümnenda seeriavõistluse üldvõitjaks tuli Mihkel Arak, teiseks Siim Arak ja kolmandaks Jaanus Lokotar. Veteranide arvestuse (50+) oli parim Avo Seidelberg (üldarvestuse neljas), teine Aarne idavain ja kolmas Tarmo Nuija. Haljala valla parima tiitli teenis Uno Ridal, teiseks osutus Toomas Sõgel ja kolmandaks Allar Raudla.

Vastavalt väljakujunenud tavale lõpeb sari kiluvõilebade ja tordiga, nii ka seekord. Meie lauatenniseklubi tänab kõiki osalejaid ja abilisi ning annab teada, et lauatennise treeningud jätkuvad tavapäraselt igal teisipäeval ja neljapäeval algusega kell 19.

Võsu LTK

Käsmu võistkonna esindaja William Lepik annab teatepulgale Aleksander Kasele.

Jüripäev õhtul süüdati Sagadis lõke ja joosti teadet

Peale kahte aastat koroonapausi toimus traditsiooniline Jüripäev teatejooks ümber Sagadi mõisa taga asuva tiigi. Kui Sagadi mõisa muuseumi juht Ain Kütt oli süüdanud Jüripäev lõkke, vabadusvõitluse sümboli, ja Peeter Hussar lasi stardipaugu, pani esimene vahetus plagama Käsmu ees ja teised järgi. Iga vahetus pidi jooksma ühe ringi, koku tuli igal võistkonnal läbida 5 ringi. Käsmu võistkond tegi esimese ringiga edu sisse ega andnud seda käest kuni võiduka lõpuni. Käsmu eest jooksid William Lepik, Aleksander Kask, Oskar Mölder ja Leevi Lepik. Teisena finišeeris Tahmaküla võistkond ja kolmandana NGU Haljala. Parim noorte võistkond oli Haljala Härjad.

Peale jooksu ootas võistlejaid Sagadi mõisa valmistatud tee ja pirukad – väga maitsvad!

Haljala härjad teed joomas ja auhinda nautimas.

Haljala Valla Sõnumid

VÄLJAANDJA:
Haljala Vallavalitsus
telefon 510 6244;
325 8630
e-post haljala@haljala.ee

TOIMETAJA:
Kent Kerner
KONTAKT:
leht@haljalavald.ee

TIRAAŽ:
2100
TRÜKK:
Printall AS

KÜLJENDUS:
MK Meedia OÜ
KOJUKANNE:
Omniva

Kaastööd ja reklaami avaldamise soovid edastada hiljemalt kuu 15. kuupäevaks toimetuse meiliaadressile.

KAITSELIIDU RUTJA ÕPPEVÄLJAK

INFOGRAAFIK MAI 2022

Kuupäev	Harjutuse toimumisaeg	Harjutuse tüüp	Märkused
02-06.05.2022	0700 - 2200	taktikaharjutus	Kasutatakse imitatsioonivahendeid sh. valgusrakette
07-12.05.2022	0900 - 2100	taktika- ja laskeharjutus	
14-15.05.2022	0700 - 2200	lasketreening	
16-17.04.2022	0900 - 1800	lasketreening	
18-22.05.2022	0700 - 2200	lasketreening	
25-29.05.2022	0700 - 2200	lasketreening	

TÄHELEPANU! HEISATUD PUNASE LIPU KORRAL ON RUTJA ÕPPEVÄLJAKU TERRITOORIUMILE SISENEMINE ILMA VALDAJA LOATA RANGELT KEELATUD!

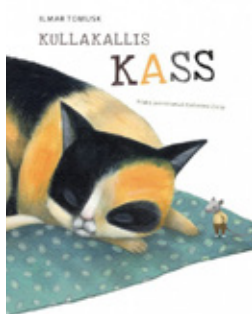
Kui õppeväljakul toimub tegevus, on sinna minek keelatud. Õppeväljaku graafikusse võib tulla muudatusi.

Telefon: +372 717 9649
e-post: rutja@kaitseliit.ee

RAAMATUKOGU SOOVITAB

KULLAKALLIS KASS

ILMAR TOMUSK
KIRJASTUS TAMMERRAAMAT, 2022
Ühes majas elas kass koos vanamehega. Vanamees toitis teda hoolega vahukoore ja värske kalaga. Kassil oli kõht kogu aeg täis ja ta ainult magas. Maja keldris elasid hiired, kes polnud sealt kunagi väljas käinud. Ühel päeval tegi hiireisa oma perele ettepaneku minna majja põnevale seiklusele. Majas teeb hiirepere tutvust kassiga. Mis edasi juhtuma hakkab, loe juba raamatust.

KAUGED KALDAD. DEVERILLIDE KROONIKA 5. RAAMAT

SANTA MONTEFIORE
KIRJASTUS VARRAK, 2022
Margot Hart soovib kirjutada kuulsade Deverilli suguvõsa ajaloo. Ta sõidab Iirimaa Deverilli lossi, millest on saanud uhke hotell. Selleks, et paljastada minevikusaladusi, peab ta võitma praeguse lord Deverilli Jack Patricku ehk JP usalduse. Saades JP-ga sõbraks, sattub Margot intriigidega pere lahkkelide keskele. Margotil õnnestub tuua muutusi mitme inimese ellu, aga kas tal õnnestub lõhenenud perekonda taas kokku tuua maksmata selle eest ränka hinda?

TÄNUAVALDUS

Tahan tänada Perepubi töökate kollektiivi, kes korraldas minu isa ilusa peielaua. Tänan hea söögi ja meeldiva teeninduse eest.

Ellis kalamets

ROBOTNIIDUKITE MÜÜK, PAIGALDUS, HOOLDUS JA REMONT.

ALATI PARIMAD LAHENDUSED MEILT

BASEILO

AIA- JA METSATEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS, REMONT
Rakvere, Tallinna 47 Jõhvi, Rakvere 35
Paide, Suur-Aia 45 Tapa, Pikk 19
tel +372 56 498 775 • info@baseilo.ee • www.baseilo.ee

Husqvarna

28. MAIL ALGUSEGA KELL 10.00 VÕSU SPORDIHOONES

LAUAMÄNGUDE MITMEVÕISTLUS

Info: 502 0612; avo@vrkirjastus.ee

MALE
2 mängu a' 5 MIN

KABE
2 mängu a' 3 MIN

KOROONA
2 mängu

LAUATENNIS
2 setti

HALJALA VALD

Otsime just Sind, EHITUS- JA KESKKONNA-TEENISTUSE VANEMSPETSIALIST

Vaata tööpakkumist:

www.haljala.ee/vabad-ametikohad

Koguduse leht

Ilumäe Käsma Haljala Sakussaare Vainupea Esku
Mai 2022

8. mai emadepäev
26. mai Kristuse taevaminemise püha

Jeesus ütleb: „Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist!“ Jh 13:34

JUMALATEENISTUSED

ILUMÄE KOGUDUSES JA KIRIKUS

1. mail kl 13 jumalateenistus armulauaga Ilumäe kirikus.
15. mail kl 13 jumalateenistus armulauaga Ilumäe kirikus.
29. mail kl 13 jumalateenistus armulauaga Ilumäe kirikus.

Ilumäe kogudus jätkab Ilumäe kalmistu hauaplatside kasutähtede väljaandmist. Kontakt ja info: Õie Alt
tel 58091356, kalmistuvaht Külli Paljuste tel 55613039

KÄSMU KOGUDUSES JA KIRIKUS

Armulauaga jumalateenistused igal pühapäeval kl 15.

1. mail on ristimise ja leeri püha.
8. mail pärast emadepäeva jumalateenistus on kaetud kohvilaud.
15. mail on sõnajumalateenistus, mille viib läbi.
EELK Usuteaduse Instituudi lõpetaja, jutlustaja Tia Vene.
Käsmu piiblitunnid toimuvad kord nädalas algusega kl 19.

HALJALA KOGUDUSES JA KIRIKUS

Jumalateenistused igal pühapäeval kl 10.

II ja IV pühapäev on jumalateenistused armulauaga.
Pärast missat on kaetud kohvilaud.
I, III ja V pühapäev on sõnajumalateenistused.
Väiksematel kirikupühadel on kirikus õhtupalvused algusega kl 18.
Haljala koguduse kevadine leerikursus toimub koguduse kantseleis Rakvere mnt 12, II korrus, kl 11-13 järgmistel kuupäevadel: 23.4, 30.4, 21.5, 28.5 ja 4.6. Piiblitunnid on iga kuu II teisipäeval algusega kl 19. Mai kuu piiblitund on erandkorras I teisipäeval.

Kokkuleppel Misjonikeskuse koolitaja Liisa Rossiga jätkuvad Luuka 10 ristiinimese elulaadi koolitused Haljala koguduse kantseleis kolmapäeviti kl 18–19.30 järgmistel kuupäevadel: 4.5, 25.5, 8.6. Tere tulemast osalema.

ESKU KABELIS

Jumalateenistused ülestõusmispühadest kuni jõuludeni iga kuu II ja IV pühapäeval kl 12.30.
IV pühapäeval on kaetud armulaud.

VAINUPEA KABELIS

27. mail kl 19.00
Lauri Räpp ja Anne-Mai Tevahi õhtu “Luulest lugudeni”

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273,
ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatuse esimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuse esimees Heino Laanemets, tel 517 9359
A/a EE861010502018079003

EELK Ilumäe kogudus

Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson,
tel 5345 8594, mlerikson@gmail.com.
Juhatuse esimees Õie Alt, tel 5809 1356,
ilumae@eelk.ee
Kalmistuvaht: Külli Pajuste tel 5561 3039
a/a EE241010502001277003
Annetus: a/a EE021010031313678227 Märksõna: tornikell
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaekirik/

Vainupea kabel

Mario Luik Vainupea küla selts MTÜ
tel 5 559 8316
e-post: marioluik@gmail.com www.vainupea.ee

Sakussaare Metodisti kogudus

Pastor Hans Lahi, tel 563 3084
a/a EE092200221018330949

Kohal olemisest

Kord küsis mu laste loovustunni õpetaja toona veel 2-aastaselt Joosepilt enne järjekordse tunni algust: “Joosep, mis uudist?” Lühikese mõttepausi järel kuuldus veidi häbelik, kuid konkreetne: “Olen kohal!” Seejärel tema tavapärane mänguline tegevus jätkus. Ühtpidi vaimukas, kuid ometigi väga tabav vastus. Väikese inimese poolt niivõrd tähendusrikas väljütlemine, mille tagasisidestas hea sõber järgmiselt: „Samal ajal käivad täiskasvanud mööda koolitusi, et kohalolu õppida.“ Kui tihti saame ise öelda ja tunneme, et oleme päriselt kohal? Nii keha kui ka vaimuga – ruumis, hetkes, mõttes, emotsioonis.

Pühakojade eest hoolt kandmine ning kogukonnaelu vedamine on saanud Vainupeal minu pere (ise) olemise ja tegemiste märkimisväärses osaks. See ainulaadne võimalus, kõik need kohapealsed kogemused ning uued kontaktid on mõjutanud meie elulisi valikuid, aidanud mõtestada maailma toimimist ja inimestevahelisi suhteid. Ligemale kümme aastat koosolemist Vainupeal on möödunud koos vägevate tõusude, üksikute mõõnadega. Jah, aeg-ajalt on toimetuste osas tekkinud igapäevase elurütmi tõttu erinevaid kõhklusid ja kahtlusi, kuid mingisugune eriline sisemine jõud ei ole lasknud end valitud teelt kõrvale juhtida. Tugevalt tunnetatav positiivne energia on seejuures toetanud ter-

Meelespead emale, foto K. Ummik

vikuna kogukonna püüdlusi ja aidanud ellu viia väiksemaid ning suuremaid plaane. Inspireeritult. Koos väljakutsetega. Koos teistega. Koos loodusega. Me oleme olnud ja oleme kohal.

Määramatust täis ajal on keeruline kauge-masse tulevikku vaadata. Ümberringi vohav ebakindlus on hirmutav, lihtne on ennast ära kaotada. Luuletaja Lauri Räpp on kirja pannud: „Oled see, mida sa teistes näed. Näe head.“ Üks viimaste aastate lihtsaim, teisalt tänasel päeval ehk üldse kõige kandvam ja toetavama sõnum meie kõigile. Pärast oma viienda raamatu, luulekogu „Lihtsad asjad loe-

vad“ ilmumist on ta seda käinud üle Eesti väga erinevates paikades, erinevatele inimestele, erinevaid teemakäsitlusi arendades tutvustamas. Lauri erakordselt lihtsast luulest lihtsate lugudeni teekonda on tema enda sõnutusi saatnud kohtumistel väga vahetud ja sügavalt kõnetavad, ruumi ja ajataju kaotama panevad vestlused. Neid saadavad kõigi osalejate poolt julgus end avada, igati siiras eluline kontekst. Seal loevad lihtsad asjad. Olles tema luulekogu lugenud, saan seda tekkivat sünergia vaid imetlusega aimata. Lauri tuleb aga juba maikuu lõpus meile Vainupea kabelisse külla ning on ka koos meiega kohal. Oled sinagi oodatud.

Saabuvale emadepäevale mõeldes on paslik rõhutada isade ja meeste rolli selles, et me emad oleks alati hoitud ja meie kõigi kodud turvaliseks pelgupaigaks. Et emalikkus saaks olla, peab ka isalikkus olema. Ja vastupidi. Pereväärtused on ajas muutumas inimeste endi tahte ja valikute läbi. Enam oluline on soov olla päriselt pühendunud, võimalikest raskustest ja eksiteele astumistes üle olemine. Seega. Armastagem ligimest ja iseennast. Olgem teineteisele toeks ja olemas eluvankri koos edasi lükkamiseks või enda järel tõmbamiseks. Olgem täiega kohal oma tegemistes, et need pakuksid elamusi ning looksid eredaid mälestusi.

Mario Luik

Vainupea külanavem

Kristuse taevaminemise püha

...on nelikümmend päeva pärast ülestõusmispüha. Pärast mitmeid ilmutusi oma jüngeritele võetakse Kristus nende silme all taevasse. Jeesus annab oma jüngeritele töötuse, et neile saab osaks Püha Vaimu and ja annab jüngeritele käsu ristida kõik rahvad maailmas ning viia kristlik kuulutus kõikjale maailma laiali. Taevaminemispühaga algab kümnepäevane Püha Vaimu väljavalamise ehk nelipüha ootuseaeg. Kirikukalendri pühakirjasalm sisaldab Jeesuse töötust: „Kui mind maa pealt ülendatakse, siis ma tõmban kõik enese juurde!“ (Jh 12:32). See on töötus, mis innustab meid Kristust järgima kogu meie ajaliku elu teades, et nelipühalt välja valatud Püha Vaim on meile siin elus toetajaks ja kinnitajaks.

Allikas: facebook.com, Urmas Viilma

„Taevaminek“
Ernst Friedrich von Liphart, 1900.
Jõhvi Mihkli kiriku altarmaal. Foto: Õ. Alt

Ajakapsel Haljala kiriku tornikuulis

Seoses Haljala kiriku tornikiivri restaureerimise viimase etapiga on kiriku tornist alla võetud kullatud tornikuul ja selle kohal olev kullatud rist eesmärgiga ka need restaureerida. Ristil ja kuulil on mitmeid tulistamistest tekkinud kuuliauke. Ristile on graveeritud saksakeelne tekst „Jumal, hoia ja kaitse meie protestantlikku kirikut“. Risti teisele poole on graveeritud: „Selle risti on 1865. aastal annetanud Alexander Berend von Schubert Vihulast, kellele on pühendatud kabel kirikaia sissepääsu kõrval, ajal, kui Haljalas oli pastoriks Thomas Ferdinand Striedter.“ Tornikuuli seest avastasime ajakapsli, milles oli väga hästi säilinud ca kümneleheküljeline saksakeelne käsikirjaline dokument tervitusega aastast 1865. Esmapilgul

tundub, et tegemist võib olla koguduse nõukogu protokolliga kiriku tornikiivri ehituse teemal samast aastast ning võib olla ka pastori kõne tornikiivri pühitsemise puhul. Kiriku tornikiiver ja katus põlesid ära välgutabamuse tõttu aastal 1831. Kiriku katus taastati samal 1831. aastal, kuid tornikiivri ehitus viidi lõpule alles aastal 1865. Sellest ajast olid tornikiivri tipus ka kullatud rist ja selle all tornikuul koos ajakapsliga. Dokumendi on võtnud konserveerida ja tõlkida Virumaa Muuseumid konservator. Jääme põnevusega ootama aega, mil saame detailselt tutvuda meile saadetud tervituse sisuga meie eelkäijatelt aastast 1865.

Urmas Karileet

Käsmu, Haljala ja Narva koguduste õpetaja

EESTPALVED

Issand Jumal, me täname Sind kõigi emade eest. Hoia ja kaitse neid kõige kurja ja ülekohtu eest. Anna neile sitkust ja pikka meelt et neil jätkust jõudu armastada ja hoida oma kalleid.

Hea Taevane Isa, kingi meile palve vaimu, et me ei väsiks eespalvetamast nende eest, kes kannatavad sõjakolemuste käes. Aita meil leida need tegutsemisviisid, millega me kõige paremini saame toetada oma ligimesi nende häda ja vaevades ning seeläbi tuua kiitust ja au Sinu nimele.

Kõigeväeline Jumal, me täname Sind tähtsate looduse ime eest. Õnnista kõiki kevadisi aia- ja põllutöid, et meil oleks rohkesti lõikust.

Püha Jumal, Sinu Poeg, meie Päästja on Sinuga igaveses kirkuses. Kinnita meie usku, et ta on meie keskel ja jääb meile juurde maailma ajastu otsani.